

Meditativt inåtblickande film-ljudkonst på museet

Returning Swede. Så lyder titeln på en elektroakustisk ljudkonstinstallation av Maria Bergström som visas på museet i Dalarna.

Det är en meditativ upplevelse vars budskap söker sig inåt i själen.

KONST Bakom verket Returning Swede återfinns Maria Bergström (född 1993) från Falun. Detta är hennes debut. Hon skapar ett mycket särpräglat men ändå välbekant ljudlandskap. Maria blandar både akustiska och elektroniska instrument. Melodislingan vandrar igenom fiol, piano vidare till synthar och elgitarrer. Musiken bär starka drag av folkmusikaliska ådringar och klanger men också kryddad med dramatiska undertoner.

Den fysiska platsen i filmen utgörs av naturen, träden, mossan. Returning Swede leker med ordet hemvändare. Det kan betyda betydligt mer än att bara vända hemåt till sina egna fysiska rötter. Det kan snarare vara en inre avskild plats, ett eget litet fredat hörn, en innerlighet som egentligen handlar om att vända hem till sig själv.

Ja, det är framför allt en existentiell och livsfilosofisk ljudkonstinstallation. Den sänker pulsen och andningen om du bara vågar sätta dig ned på stolen och samtidigt låta tankarna skingras.

Ställ inga krav eller förväntningar, låt dig i stället sjunka ned i ett mer avslappnat tillstånd, lämna dina roller, dina frågeställningar därhän. Vanans makt i vardagen är stor. Vi spelar våra roller efter vad som förväntas av oss. Låt dig i stället för en stund bara höra ditt eget hjärtas slag.

Går den i takt med ljudinstallationen eller vill du bara hastigt resa dig upp och lämna Kuben förbryllad och provocerad? Det säger en del om var du befinner dig i livet. Har du tid att känna efter? Lever du i en falsk trygghet? Måste allt lösas med tio enkla knep, självhjälpsböcker, appar med manualer? Är du fast

En elektroakustisk ljudkonstinstallation av Maria Bergström.

FOTO: SARA FRITZON

Ljudkonstinstallationen kräver närvaro och tid av besökaren.

REDAKTÖR

Ulf Lundén
kultur@daladem.se
Tel 023-475 76

Så gick det till när Förintelsen planerades

SAKPROSA Det var den 20 januari 1942. 15 tyska dignitärer samlades i en lyxvilla utanför Berlin för att genomföra det som kallades "den slutgiltiga lösningen på judefrågan."

Mötesordförande var Reinard Heydrich och protokollföraren var Adolf Eichmann. Nu finns protokollet från detta sammanträde för första gången översatt till svenska. Det var ett högst hemligt protokoll men en kopia sparades till eftervärlden och överlevde även kriget.

Peter Longerich är professor i historia och anses vara den främste forskaren på området. I hans nyutgivna bok "Hur förintelsen planerades" (Natur och Kultur) går han till botten med den nazistiska ideologin, statsapparatusens byråkrati och hela dess maskineri som slutligen ledde fram till att över sex miljoner judar utrotades under återstoden av andra världskriget.

Här kan du också läsa protokollet i sin helhet. Det är makaber läsning. Ingen behöver tvivla längre, inte ens de mest inbitna Förintelseförnekarna.

RECENSION

Returning Swede
Ljudkonstinstallation
av Maria Bergström
26/1-24/3 Dalarnas Museum

i ekorrhjulet? Beter du dig alltid så som omgivningen förväntar sig av dig? Är det inte dags att släppa taget, att lösgöra dig från bojorna och göra dig fri?

Gå runt och in i tyginstationen, sätt dig ned, se filmen på nytt och upplev en tredimensionell upplevelse när trädens stammar plötsligt omsluter dig. Du är där med Maria som utforskar marken och barrrens grenar. Här finns skyddsattributen för att stänga världen helt ute, hörsel-, ögon- och munskydd.

Maria Bergström skriver att hon

vill tillintetgöra inlärda och tvångsmässiga tankemönster för att ge rum till öppenhet. Hon ställer de mänskliga inlärda vanorna mot våra innersta mänskliga behov.

Sara Fritzon har filmat ljudinstallationen. Amanda Lis-Karin Eriksson har gjort tyginstationen. För musiken svarar Erik Moberg (fiol), Jessica Tjörnmark (bas) och Lovisa Sjöberg Nordahl (gitarr).

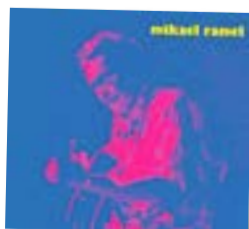

Text

Ulf Lundén

023-475 76
ulf.lunden@mittmedia.se

Mikael Ramel släpper nytt album

RECENSION

Mikael Ramel & Klas Qvist
I huvet på varann
(Paraply Records/Border)

MUSIK Bara det faktum att Mikael Ramel ger ut ett nytt album är något av en sensation.

Senast det hände var i början av 2000-talet!

Hade det inte varit för att han för lite mer än ett år sedan fick en speciell dubbel-cd med posten hade det heller kanske blivit ett nytt album.

Dubbel-cdn var "Second

thoughts" av Citizen K.

Bakom namnet döljer sig Klas Qvist från Borås och hans Beatlesinfluerade tongångar gick hem hos Mikael Ramel, som tyckte att musiken påminde om hans egen trots att Citizen K sjöng på engelska.

Herrarna tog kontakt och mycket riktigt – Klas Qvist medger att han lyssnat mycket på Mikael och inspirerats av honom.

Kontakten gav ström. Herrarna slog ihop sina huvuden.

Mikael Ramel började översätta några av Qvists låtar. "Wasps & Cars" blev "Mygg & Spa", "Dutch coffee" blev "Halländskt kaffe" och "So this is life" blev "Kluringen" ...

Hur det låter?

Bra. Nästan överlag mycket bra. Och troligen som inget annat svenskt anno 2019.

Klas Qvists sinnrika musik med massor av effekter och svängningar hit och dit, här även kryddad av legendariske gitarristen Kenny Håkansson, har i sällskap med Ramels kluriga texter blivit lättare att ta till sig.

Fast det gäller att öppna öronen och ge albumet chansen.

Då sitter den garanterat fast mellan öronen.

Hans Bloom